2020 مەملەكەتتىك ەكى ئاجلىس ارناۋلى حابارلارى

جۇدىرىقتاي جۇملىپ، شەشۇشى شايقاستىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە قول جەتكىزەيىك

ماڭزىدى حابار

قولباسشىنىڭ تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىككە تولى قامقورلىعى

(باسى 1- بەتتە)

بيىلعى كوكتەم مەرەكەسى تاعى باتىس وڭتۇستىك شەكارانى كۇزەتپە تۇرعان بەلگىلى شەكارا قورعانىس يەڭىندەگى كوماندير- جاۋىنگەرلەردىڭ ماڭگى ەسىندە قالدى — 1- ايدىڭ 19- كۇنى ءتوراعا شي جينپيڭ بيىرماداعى مەملەكەتتىك ساپارىن ياقتاتىسىمەن، داملى تاپپاي وسى يەڭگە كەلىپ، جاۋىنگەرلەر جاتاقحاناسىنا بارىپ، كوپشىلىكپەن ىقىلاستى اڭگەمەلەسىپ، كوماندير- جاۋىنگەرلەردىڭ قىزمەت جانە تۇرمىس جاعدايىن تاپتەشتەپ سۇرادى.

وسى گەڭزى كوكتەمىن، ۋحان حوشىنشان شيياحاناسىنداعى ارميانىڭ ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى دە ەستەرىندە ساقتالدى — 3- ايدىڭ 10- كۇنى جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيروس وكپە قابىنۋ ىندەتىنە قارسى اتتانۋ شەشۇشى ساتىندە، ءتوراعا شي جينپيڭ شيياحاناعا كەلىپ، كوپشىلىككە امانداسىپ، ولاردان حال سۇرادى، ءبىرىنشى شەپتەگى ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ ەڭ جاپالى ەكەندىگىن، جاڭا داۋىردەگى ەڭ سۇيىكتى ادامدار ەكەندىگىن باسا دارىپتەدى ءارى ولارعا وسكەلەڭ قۇرمەت ءبىلدىردى!

قولباسشى سان ميلليوندىعان اسكەردى ويلاپ، ءار ءىستە سۇيىسپەنشىلىك ايگىلەدى. پارتيا 18- قۇرىلتايىنان بەرى ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ ەڭ كوپ نازار اۋدارىلعانى ىقىلاستى، ەڭ كوپ ويلايتىنى اسكەرلەر بولدى، ول شەكارا قورعانىس ورندارىنا، قاراۋىلحانالارعا، بان، پايلارعا نەشە ون رەت بارىپ، ىقىلاستى ساتىنىڭ ءبىرىنشى شەبىن ارالاپ، تەكسەرۋ- زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، ىقىلاستى ساتى قۇرىلىسى ءۇشىن قىزۋار زەيىن- زەردەسىن جۇمسادى، بۇكىل ارميانىڭ ىقىلاستى ساتى بەت- بەينەسى، قۇرىلىمى جاڭالاندى.

"ءتوراعا شي جينپيڭ ىقىلاستى ساتىعا، اسكەرلەرگە ايرىقشا ءمان بەرەدى، ولاردى ءارقاشان ەسىنەن شىعارمايدى!" بىرنەشە كۇننەن بەرى، 13- كەزەكتى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ 3- ماجلىسىنە قاتىناسپ جاتقان ازاتتىق ارميانىڭ جانە قارۋلى ساقشى اسكەري بولىمدەرىنىڭ ۋاكىلدەرى ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ ىقىلاستى ساتى قۇرىلىسىنا كوڭىل بولگەندىگىنە قاتىستى اسەرلى اڭگىمەلەردى، جان تەبىرەنتەرلىك كوردىنىستەردى تىلگە تيەك ەتكەندە، كوڭىلدەرى كولدەي تولقىپ، شارق ۇردى.

"ىقىلاستى ساتى — اسكەري ءبولىمنىڭ بارلىق قىزمەتىنىڭ جانە جاۋىنگەرلىك قۇزىرەتىنىڭ نەگىزى، اسكەري ءبولىمنىڭ بارلىق قىزمەتى نەگىزگى ساتىعا سۇيەنىپ تيىستىلىقتاندىرىلادى، ءبىرىنشى شەپتە اتويلاپ الدا جۇرۋدە بۇكىلدەي نەگىزگى ساتىعا سۇيەنۋ كەرەك"

— شي جينپيڭ

ۋاكىلدەردىڭ جۇرەك ءۇنى: نەگىزگى ساتىنىڭ ورنىن، رولىن كورنەكتىلەندىرۋگە قولباسشى ايرىقشا ءمان بەردى

ارميانى قۇدىرەتتەندىرۋدىڭ، ارميانى كوركەيتۋدىڭ ءتۇيىنى — نەگىزگى ساتىدا. ءتوراعا شي جينپيڭ قاشاندا نەگىزگى ساتىنى بارىنشا جوعارى قويۋعا، اسكەرلەردى ءبىرىنشى ورىنعا قويۋعا تاباندى بولىپ، نەگىزگى ساتىعا سۇيەنۋدى، نەگىزگى ساتىنى كۇشەيتىپ قۇرۋدى قايتا- قايتا باسا داڭراتىپتەدى.

2012- جىلدىڭ سوڭى، ليڭنان، بەلگىلى جيتۇانجۇندە تەكسەرۋ جۇرگىزگەندە، ءتوراعا شي جينپيڭ شىن ىقىلاستى بىلاي دەدى: "نەگىزگى ساتىنى يگەرىپ، نەگىز قالاۋ قىزمەتىن تىڭعىلىقتى تۇردە ويداعىداي ىستەۋ كەرەك. نەگىزگى ساتى — اسكەري ءبولىمنىڭ بارلىق قىزمەتىنىڭ جانە جاۋىنگەرلىك قۇزىرەتىنىڭ نەگىزى، اسكەري ءبولىمنىڭ بارلىق قىزمەتى نەگىزگى ساتىعا سۇيەنىپ تيىستىلىقتاندىرىلادى، ءبىرىنشى شەپتە اتويلاپ الدا ءجۇرۋ دە بۇكىلدەي نەگىزگى ساتىعا سۇيەنۋ كەرەك".

2019- جىلدىڭ سوڭى، بەيجيڭ، اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسى ماجلىسىندە ءتوراعا شي جينپيڭ بۇكىل ارميانى ەسكەرتتى: "پارتيامىز ارميا قۇرۋدىڭ، ارميانى جوڭگە سالۋدىڭ ۇزاق ۋاقىتتىق امالياتىندا نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىنا باستان- ايىق ايرىقشا ءمان بەرىپ كەلدى، ارميامىزدىڭ كىشكەنەدەن ۇلعايىپ، السىزدەن كۇشەيىپ، جەڭىستەن- جەڭىسكە جەتۋىنە نەگىزگى ساتىداعى قالىڭ كوماندير- جاۋىنگەرلەر ماڭىزدى ۇلەس قوستى. جاعداي ەدىلى قالاي وزگەرسىن، نەگىزگى ساتىعا سۇيەنۋ، نەگىزگى ساتىنى كۇشەيتىپ قۇرۋ سىندى وسى ءبىر تارماقتى ماڭگى جوعالتۋعا بولمايدى".

ۋاكىلدەر بىلاي دەدى: ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ نەگىزگى ساتىداعى نزدەرىن بويلاپ، كوپشىلىك قولباسشىنىڭ نەگىزگى ساتىنىڭ ورنىنا، رولىنا ايرىقشا ءمان بەرەتىندىگىن تەرەڭ سەزىندى.

2013- جىلى جازدا اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ ارناۋلى تاقىرىپتىق دەموكراتيالىق تۇرمىس جيىنىندا ءتوراعا شي جينپيڭ تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىكپەن بىلاي دەدى: "اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ ءتوراعاسى رەتىندە، مەنىڭ انا- عۇرلىم كوپ ۋاقىت جانە زەيىن- زەردە جۇمساپ، اسكەري بولىمدەردى مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا كوبىرەك ارالاپ، كوماندير- جاۋىنگەرلەردىڭ، اسىرەسە، نەگىزگى ساتىداعى كوماندير- جاۋىنگەرلەردىڭ اراسىنا بارىپ، ارميانىڭ داۋىن جوننىدە باعىتتاماللىققا يە، جالپى جاعداي سىياتىن الاتىن ءتۇبىرلى كەلەلى ماسەلەلەردى توڭىرەكتەي شىكىرىلەي تەكسەرۋ- زەرتتەۋ جۇرگىزۋگە ءتيىستىمىن".

ۋاكىل جاڭ شياۋيانىڭنىڭ جۇرەك تۇكپىرىندە تالايدان بەرى مىناداي بىرنەشە سيىر ساقتالۋدا — 4 كۇن، ءبىر جارىم كۇن، ۇشتەن ەكى. 2012- جىلى 12- ايدا ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ ءتوراعاسى مىندەتىن ۇستىنە العاندىعىنا ءبىر اي بولا قويماعان ءتوراعا شي جينپيڭ دامىل تاپپاي گۋاڭدۇڭدا قىزمەت تەكسەردى.

"4 كۇن ۋاقىتتا اسكەري بولىمدە ءبىر جارىم كۇننەن ارتىق ۋاقىت تەكسەرۋ جۇرگىزدى، مۇندا نەگىزگى ساتىعا بارعان ۋاقىتى ۇشتەن ەكسىن يەلەدى. ءتوراعا شي جينپيڭ اسكەري بولىمدە ەكى ۋاق تۇسكى اس ءىشتى، ەكى ۋاقتا دا اسكەرلەر اسحاناسىندا جاۋىنگەرلەرمەن بىرگە دايىنداشىن تاعام جەدى". وڭتۇستىك بولىك سوعىستىق رايونىنان كەلگەن وسى نەگىزگى ساتى ۋاكىلى بىلاي دەدى: بۇل نەگىزگى ساتىنىڭ ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ كوڭىلىندە قانشاما ماڭىزدى ەكەندىگىن ايگىلەدى.

ۋاكىل لي يانمەيڭنىڭ جۇرەك تۇكپىرىندە تالايدان بەرى مىناداي ءبىر ءىستەمە ساقتالىپ كەلەدى — 2017- جىلى 5- ايدىڭ 24- كۇنى ءتوراعا شي جينپيڭ تەڭىز ارمياسى ورگانىندا قىزمەت تەكسەرگەندە تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىكپەن بىلاي دەدى: "نەگىزگى ساتى كوماندير- جاۋىنگەرلەرى جىلدار بويى تەڭىزدە شايقاس جۇرگىزىپ كەلەدى، قىزمەتى ەرەكشە جاپالى، دەنە جانە پسيحيكالىق جاقتاعى قىسىمى نەداۋىر اۋىر. كوماندير- جاۋىنگەرلەرگە بار ىنتا- ىقىلاسپەن كوڭىل ءبولىپ جانە قامقورلىق جاساپ، پسيحيكالىق قىزمەت وتەۋدى كۇشەيتىپ، ءىس جۇزىندەگى قيىنشىلىقتارىن شەشىپ، كوماندير- جاۋىنگەرلەردىڭ تەڭىزگە تامىر تارتىپ، مۇحيتتا ەڭبەك ەتۋ بەلسەندىلىگىنە، ىرىقتىلىعىنا جانە جاسامپازدىعىنا دەم بەرىپ، وسىزاماندانعان قۇدىرەتتى تەڭىز ارمياسىن قۇرۋ جولىندا جۇملا كۇرەس جۇرگىزۋ كەرەك".

"نەگىزگى ساتىنى دشكەرىلەي ارالاپ، بۇقارانىڭ اراسىنا باردى، ءتوراعا شي جينپيڭ تاباندىلىقپەن وسىلاي دەستەپ كەلەدى". قۇرىلىق ارمياسىنىڭ ۋاكىلى ياڭ چىڭ بىلاي دەدى: ءتوراعا شي جينپيڭ فۇجياندا قىزمەت دەستەگەن كەزدە، جيتۇانجۇنعا قاراستى بەلگىلى اسكەري بولىمگە تالاي رەت بارىپ حال سۇرادى، مەيلى ارميامەن بىرگە جۇرەتىن بالا- شاعانىڭ نوپوسىن كوشىرۋ، كوماندير- جاۋىنگەرلەردىڭ پەرزەنتتەرىنىڭ مەكتەپ اۋىستىرۋى بولسىن، الدە سوعىس دايىندىعى ۋەقىلىن جاساۋ، كەلەلى مانەۋردە الدىڭعى شەپكە كومەكتەسۋدى قامتاماسىز ەتۋ سياقتىلار بولسىن، قاندايى قيىنشىلىق بولسا، سول قيىنشىلىقتى شەشتى، ول جەرگىلىكتى ورنداعى قاتىستى تاراۋلارعا اسكەري ءبولىمنىڭ ىستەرىن ەرەكشە ءىستى ەرەكشە ءبىتىرۋدى، دەرەۋ ءبىتىرۋدى، ويداعىداي ءبىتىرۋدى تالاي رەت تاپسىردى!

2017- جىلى 12- ايدىڭ 13- كۇنى پارتيا 19- قۇرىلتايىنان كەيىن، ءتوراعا شي جينپيڭ 1- رەت بەيجيڭنەن اتتانىپ، اسكەري بولىمدە قىزمەت تەكسەرىپ، ليان- دۇيگە تاعى كەلدى، نەگىزگى ساتىداعى كوماندير- جاۋىنگەرلەردىڭ ارا- سىنا باردى.

"كەلىڭدەر، ءبارىمىز وتىرىپ اڭگىمەلەسەيىك!" "ۋاڭجيە باننىندە" اڭگىمەلەسىپ، بىكىر اۋىستىرعاندا، ءتوراعا شي جينپيڭ كوپشىلىكتى باۋىرمالدىقپەن شاقىردى. جاۋىنگەرلەر ءتوراعا شي جينپيڭدى قورالاي وتىردى، جۇزدەرىنەن قۋانىش لەبى ەستىلدى.

"ۋىرەنۇدى مەقتاپ يگەردىڭدەر مە؟ جاتتىعۋ قالاي ورىستەتىلۋدە؟ تۇرمىستارلىق ويداعىداي قامتاماسىز ەتىلدى مە... جاۋىنگەرلەر وسىنداي مەيىرگە تولى ەسەندىك سۇراۋدى ەسكە العاندا كۇنى بۇگىنگە دەيىن تەبىرەنىستەرىن باسا المايدى". قۇرىلىق ارمياسىنان كەلگەن ۋاكىل مياۋ جۇڭ بىلاي دەدى: قىسقا عانا بىرنەشە جىلدا، ىشكى موڭعۇل اسكەري رايونى بۇرىنعى شەكارا قورعانىس بەلگىلى تۇانىنىڭ 1- ليانى، شينجياڭ اسكەري رايونى بەلگىلى اسكەري ءبولىمى ۇلتتىق 6- ليانى، بۇرىنعى قۇرىلىق ارمياسى 31- جيتۇانجۇنىڭ بەلگىلى شىسى "قىزىل 4- ليانى"، حيلۇڭجياڭ ولكەسى اسكەري رايونى بۇرىنعى شەكارا قورعانىس بەلگىلى تۇانى 10- ليانى... ءتوراعا شي جينپيڭ بارعان نەگىزگى ساتى ليان- دۇيلەرى 10 نەشەگە جەتتى.

"ارمىنىڭ قولباسشىسى رەتىندە، ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ نەگىزگى ساتىعا وسىنشاما كوپ باڭىزى، بارعان نەگىزگى ساتى ليان- دۇيلەرىنىڭ وسىنشاما كوپ بولۋى ءبىزدى ايرىقشا اسەرلەندىردى!" ۋاكىلدەر شىن جۇرەكتەن القادى.

"پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق سالىپ، پارتيانا ماسەلەسىن بەرىك نەگىزگى ساتىنى، سوعىسقا شعا الاتىن، جەڭىستى شايقاس جۇرگىزە الاتىن بەرىك نەگىزگى ساتىنى، زاڭ- ءتارتىبى قاتاڭ، ستيل- سالتى دۇرىس بەرىك نەگىزگى ساتىنى جان- جاقتى شىڭداپ، ارميانى قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنە معىم نەگىز جانە تىرەك ازىرلەۋ كەرەك"

— شي جينپيڭ

ۋاكىلدەردىڭ جۇرەك ءۇنى: نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىنىڭ داموۋىن جوسىپارلاعاندا قولباسشى ۇزاق بولاشاقتى كوزدە ۇستادى

جاڭا داۋىردە قاندايى نەگىزگى ساتى قۇرۋ، نەگىزگى ساتىنى قالاي قۇرۋ — ەجەلدەن ءتوراعا شي جينپيڭ ەڭ كوڭىل بولەتىن، وي جۇگىرتەتىن كەلەلى ماسەلە بولىپ كەلدى.

ول — ۋاكىل ۋاڭ بونىڭ جاددىندا ساقتالىپ قالعان جاڭا ءبىر كوكتەم —

2015- جىلى 1- ايدا ءتوراعا شي جينپيڭ قۇرلىق ارمياسىنىڭ 14- جيتۇانجۇنىندە قىزمەت تەكسەردى. جيتۇانجۇنىنىڭ قىزمەت مالىمەتىن ەستىگەننەن كەيىن، ءتوراعا شي جينپيڭ "پارتيا ۇيىمىن مەقتاپ ۇستاۋدا نەگىزگى ساتىنى يگەرۋگە تاباندى بولۋ، سوعىس دايىندىعى جاتتىعۋىن مەقتاپ ۇستاۋدا نەگىزگى ساتىنى يگەرۋگە تاباندى بولۋ، كوماندير- جاۋىنگەرلەر نەگىزگى تۇلعاسىن مەقتاپ ۇستاۋدا نەگىزگى ساتىنى يگەرۋگە تاباندى بولۋ، زاڭمەن جونگە سالۋدى قاتاڭ انتارۋدى مەقتاپ ۇستاۋدا نەگىزگى ساتىنى يگەرۋگە تاباندى بولۋ" ماڭىزدى يدەياسىن ايقىن العا قويىپ، ارميامىزدىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسى ءۇشىن جاڭا باستاما كورسەتتى.

ول — ۋاكىل لي حۇڭعا تەرەڭ اسەر قالدىرعان ءبىر رەتكى ءماجلىس —

2019- جىلى 11- ايدا ءتوراعا شي جينپيڭ اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسى ماجلىسىنە قاتىناستى ءارى ماڭىزدى ءسوز سويلەدى. ءتوراعا شي جينپيڭ مىنانى اتاپ كورسەتتى: پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسىتىن، پارتياعا ىلەسە- تىن بەرىك نەگىزگى ساتىنى، سوعىسقا شعا الاتىن، جەڭىستى شايقاس جۇرگىزە الاتىن بەرىك نەگىزگى ساتىنى، زاڭ- ءتارتىبى قاتاڭ، ستيل- سالتى دۇرىس بەرىك نەگىزگى ساتىنى جان- جاقتى شىڭداپ، ارميانى قۇدىرەتتەندىرۋ ىسىنە معىم نەگىز جانە تىرەك ازىرلەۋ كەرەك.

"ءتورتىنى تاباندىلىقپەن مەقتى ۇستاۋدان" "ۇشتە قاتاڭ" نەگىزگى ساتىنى جان- جاقتى شىڭداۋعا دەيىن، ۋاكىلدەر بىلاي دەدى: "ءتوراعا شي جينپيڭ ءداۋىر مەن جالپى جاعداي تۇرعىسىنان نەگىزگى ساتىلارعا قايتا- قايتا بارىپ، قايتا- قايتا تەرەڭنەن تولعانىپ، قايتا- قايتا ءىلىمي جوبا جاساپ، ارميامىزدىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىنىڭ نىسانالارى مەن مىندەتتەرىن، وي جەلىسى مەن شارالارىن ايقىن كورسەتىپ بەرىپ، ىلىمي باعدارنامامەن، ءتۇبىرلى بويىسۇنۋ ولشەمىمەن قامدادى.

"پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۋ، پارتياعا ىلەسۋ"، ءتوراعا شي جينپيڭ بەرىك نەگىزگى ساتى قۇرۋ جونىندە ساياسي ولشەم شعاردى.

نەگىزگى ساتى بەرىك بولۋ ءۇشىن، ەڭ اۋەلى، ساياسيدا بەرىك بولۋ كەرەك. ۋاكىل داڭ زىڭلۇڭنىڭ ءالى ەسىندە، 2012- جىلى 12- ايدا ءتوراعا شي جينپيڭ اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ ءتوراعاسى بولعانىنان كەيىن تۇڭعىش رەت بەيجيڭنەن اتتانىپ، اسكەري بولىمدەرگە بارىپ قىزمەت تەكسەرگەندە، قاتاڭ دا بايىپتى تۇردە بىلاي دەدى: "ءبىزدىڭ قاشاندا جەڭىسكە جەتۋىمىزدە، ەڭ سوڭىندا جاۋدىڭ ءزگىسىنە باس يەمەي بارلىق جاۋدى جەڭىپ شىعۋىمىزدا پارتيانىڭ قولباسشىلىعىنا باتىل قۇلاق اسۋ — ءبىزدىڭ ارميا قۇرۋۋىمىزدىڭ جانى، ارميانى قۇدىرەتتەندىرۋۋىمىزدىڭ جانى. ءبىز بۇرىن وسىلاي ىستەگەمىز، قازىر دە وسىلاي ىستەپ وتىرمىز، بولاشاقتا دا سولاي ىستەيمىز".

جۇرەكتە رۋح بولسا، ىستە تياناق بولادى. 2017- جىلى 1- اي اق قار قىمتاعان ۇلى قورعانىنىڭ سولتۇستىگىندەگى بايتاق ءوڭىر، بۇرىنعى قۇرلىق ارمياسى 65- جيتۇانجۇنىنىڭ بەلگىلى جاياۋ اسكەرلەر لۇيى "ەڭبەك كورسەتكەن 3- ليانىنىڭ" ۇيرەنۋ بولىمىندە، ليان- دۇيدەگى نازاريا تىرەكتى كادرلارى العان اسەرلەرى جوننىندە اۋىس- كۇيىس جاساپ، "ۇيرەنۋ جۇنيىڭنىڭ" قول تەلەفون APPى ارقىلى تۇتاس ليانعا ۇيرەنۋ تابىستارىن جەتكىزدى. ءتوراعا شي جينپيڭ ۇيرەنۋ بولىمىندە كەلىپ، كوپشىلىكتى تاڭداۋلى ءداستۇردى ساۋلەلەندىرىپ، داۋىرمەن، امالياتپەن، كوماندير- جاۋىنگەرلەرمەن تىعىز ۇشتاسىپ، پارتيانىڭ جاساماپاز نازارياسىمەن وي- سانانى قارۋلاندىرۋ قىزمەتىن جاقسى ىستەپ، "ءتورت قۇلقتى" جاڭا ءداۋىر توڭكەرىس اسكەرلەرىن قۇلشىنا باۋلىپ، "تورتتە قاتاڭ" بەرىك اسكەري قوسىندى شىڭداپ، ارميانى قۇدىرەتتەندىرۋ نىسانالارىنىڭ ليان- دۇيدا تياناقتانىپ، تامىر تارتۋىن ىلگەرىلەتۋگە شابىتتاندىردى.

پارتيا ۇيىمىن كۇش الادى، ۇيىم قۇدىرەتتەنسە ارميا دا قۇدىرەتتەنەدى. قۇرلىق ارمياسىنان كەلگەن ۋاكىل ياڭ لەي بىلاي دەدى: 2013- جىلدىڭ سوڭىندا ءتوراعا شي جينپيڭ بۇرىنعى جينان اسكەري رايوننىندا قىزمەت تەكسەرگەندە، 54- جيتۇانجۇندە اتى ايگىلى "قىزىل 1- ليان" بار ەكەندىگىن، 1927- جىلى 9- ايدا "سانۇئاندىعى قايتا قۇرۋدا" ماۋ زىدۇڭ جولداستىڭ وسى ليان- دۇيدا پارتيا ياچەيكاسىن قۇرىپ، 6 پارتيا مۇشەسىن جاڭادان قابىلداپ، ارميامىزدىڭ "ياچەيكانى لياندا قۇرۋ" باستاماسىن باستاعاندىعىن ارناۋلى تىلگە الدى. ءتوراعا شي جينپيڭ تۇتاس ارميانا پارتيانىڭ ارميانا شارتسىز باسشىلىعى — ارميامىزدىڭ ارميا رۋحى جانە جان تامىرى ەكەندىگىن، ماڭگى وزگەرتۋگە بولمايتىندىعىن، ماڭگى جوعالتۋعا بولمايتىندىعىن ەسكەرتتى.

"سوعىسقا شعا الۋ، جەڭىستى شايقاس جۇرگىزە الۋ"، ءتوراعا شي جينپيڭ بەرىك نەگىزگى ساتى قۇرۋ جونىندە جەڭىسكە جەتۋ ولشەمىن شعاردى.

"ارميا — ەڭ اۋەلى، شايقاس جۇرگىزەتىن قوسىن، سوعىس جۇرگىزۋ ءۇشىن جارالعان". مەيلى اسكەري بولىمدەردە قىزمەت تەكسەرگەندە، الدە ماجلىستەرگە قاتىناسقاندا بولسىن، ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ ەڭ كوپ قاداعالاعانى شابۋىلدا، ءىسوزسىز، جەڭىسكە جەتۋ، قورعانۋدا، ءىسوزسىز، تاپجىلماۋدى وريەندىرۋ العان- الماعاندىعى، ەڭ كوپ باسا داڭراتىپتەگەنى سوعىسقا شعا الۋ، سوعىستا جەڭىسكە جەتۋ بولدى.

قۇرلىق ارمياسىنىڭ ۋاكىلى شيە جىڭي مىنا ءبىر كورىنىستى ۇمىتقان ەمەس: 2018- جىلى 9- ايدىڭ 27- كۇنى ءتوراعا شي جينپيڭ قۇرلىق ارميا بەلگىلى اۋە لۇيى جاتتىعۋ الاڭىندا، تىك — 10 قارۋلى تىك ۇشاققا شعىپ، باسىنا ارناۋلى دۇلىعا كيىپ، ۇشاققا ورناتىلعان قارۋ مەن بارلاۋ جۇيەسىن ءوز قولىمەن باسقارىپ، قاتىستى جابدىقتارداڭ جاعدايىن ۇعىستى.

بۇل ۋاكىل چيان شۇمينىڭ كوڭىل تۇكپىرىندە ساقتالعان ءىس: 2018- جىلى 6- ايدىڭ 11- كۇنى ءتوراعا شي جينپيڭ سولتۇستىك بولىك سوعىس رايونى تەڭىز ارمياسى بەلگىلى سۇڭگۇىر كەمە قوسىنىندا قىزمەت تەكسەرگەندە، سونار ارقىلى تىڭداۋ جاتتىعۋ بولمەسىندە ۇستىندە سۇراۋ شىعارىپ سىناۋ الدى، كوماندير- جاۋىنگەرلەر جابال جاۋاپ قايتاردى. ءبىر جاۋىنگەردىڭ ەشقانداي قاتەلىكسىز دۇرىس جاۋاپ بەرگەندىگىن كورگەن ءتوراعا شي جينپيڭ ونى باسبارماعىن شعارىپ القادى.

"ءتوراعا شي جينپيڭ اسكەر جاتتىقتىرىپ، سوعىسقا دايىندالۋعا نە ءۇشىن وسىنشاما ءمان بەرىپ، وسىنشاما مەقتى يگەرەدى؟" ۋاكىل چيان شۇمين بىلاي دەدى: سايىپ كەلگەندە، ارميانىڭ قولباسشىلىعىندا جوعارى تومەنگە باسشىلىق ەتىپ، تۇتاس ارميانا جەتەكشىلىك ەتىپ، شايقاس جۇرگىزۋگە دايىندالۋ، نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋدى مەقتاپ ارقاۋ ەتىپ، جاۋىنگەرلىك قۋات ولشەمىن نەگىزگى ساتىعا تياناقتاندىرىپ، جاۋىنگەرلىك كۇش قۇرىلىسىن نەگىزگى ساتىدا نىعايتىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ شاقىرعاندا كەلە الاتىن، كەلسە سوعىسا الاتىن، سوعىسسا جەڭە الاتىن بولۋدى شىنايى ورىنداۋىنا مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك.

"زاڭ- ءتارتىبى قاتاڭ، ستيل- سالتى دۇرىس بولۋ" ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ بەرىك نەگىزگى ساتى قۇرۋ جونىندە شعارعان ستيل ولشەمى.

ارميانىڭ ايباتى — قاتاڭ بۇيرىق، اسكەرلەردىڭ امانداسۋى — قاتاڭ ءتارتىپ. شعىس بولىك سوعىس رايوننىڭ ۋاكىلى جوۋ ۋگاڭ بىلاي دەپ ەسكە الدى: 2014- جىلدىڭ سوڭى ەدى، ءتوراعا شي جينپيڭ بۇرىنعى نانجيڭ اسكەري رايونى ورگانىندا قىزمەت تەكسەرگەندە، زاڭمەن جونگە سالۋدى قاتاڭ جۇرگىزۋ، اسكەري ءتارتىپتى قاتايتۋ — ارميانى جونگە سالىپ، جاۋىنگەرلەرگە جەتەكشىلىك ەتۋدەگى قاتاڭ ءتارتىپ ءارى قۇدىرەتتى قوسىن قۇرۋدىڭ نەگىزگى زاڭدىلىعى ەكەندىگىن ايقىن العا قويعان بولاتىن.

ارميانىڭ ءبىر جولعى ماڭىزدى ماجلىسىندە، ءتوراعا شي جينپيڭ ءماجلىس كوپ، قيمىل كوپ، حۇجات- تەلەگرامما كوپ، قىزمەت گرۋپپالارى كوپ، تەكسەرۋ، سالىستىرىپ- باعالاۋ كوپ بولۋ سياقتى "5 كوپ" ماسەلەسىنىڭ ءالى دە كورنەكتى بولىپ وتىرعاندىعىن، قاتاڭ شارا قولدانىپ وسى "5 كوپ" ماسەلەسىن شەشۇدى تالاپ ەتىپ، "5 كوپ" ماسەلەسىن باتىل تيدى.

"تەز ارادا «نەگىزگى ساتى قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتۋ جانە باسقارۋ ءتارتىبىن اناعۇرلىم جۇيەلىلەندىرۋ جونىندەگى بەلگىلەمەلەر» جاريالانىپ، قىزمەتتى ءبىر تۇتاس جوبالاۋدى كۇشەيتۋ، ماجلىستەردى، حۇجات- تەلەگرامالاردى ازايتۋ، كولەمدى قيمىلداردى قىسقارتۋ، ازايتۋ، تەكسەرۋ، سالىستىرۋ- باعالاۋدى قاتاڭ تىزگىندەۋ سياقتى جاقتاردان ىلمي، ۇيلەسىمدى، ناقتى سايكەستى شارالار العا قويىلىپ، '5 كوپ' ماسەلەسىن تىزگىندەۋ زاڭمەن جونگە سالۋ ارناسىنا ءتۇستى". ۋاكىل شيۋ چاڭجى نەگىزگى ساتىدا ۇزاق ۋاقىت قىزمەت ىستەگەن، اسكەري ءبولىمنىڭ سوڭعى جىلدارداعى بەرى ارميانى زاڭمەن جونگە سالۋ، ارميانى قاتاڭ جونگە سالۋ وزگەرىسى بارىنسىنا كۋا بولدى، ول: ءتوراعا شي جينپيڭ نەگىزگى ساتىنى بەيمازالاعان "5 كوپ" ماسەلەسىن شەشۇدى مەقتى يگەرۋمەن بىرگە، ارميانى زاڭمەن جونگە سالۋدى، ارميانى قاتاڭ جونگە سالۋدى ەمەلەكەتتى جاپپاي زاڭمەن جونگە سالۋ تۇلعالىق ورنالاسترۋىنا ەڭگىزدى، - دەدى تەبىرەنىپ. بۇلار جاڭا داۋىردە ارميانى زاڭمەن جونگە سالۋدى، ارميانى قاتاڭ جونگە سالۋدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتۋدەگى ماڭىزدى ستراتەگيالىق شارا ءارى ارميامىزدىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىنىڭ باياندى داموىنىڭ ماڭىزدى كەپىلى.

2019- جىلى 11- ايدا ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسى ءماجلىسىندە ياقتالعاننان كەيىن كوپ وتپەي، ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتى «جاڭا داۋىردەگى ارميانىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ جونىندەگى قارارىن» باسپ تاراتتى، نەبارى 2 ايدان كەيىن ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتى تاعى جاڭادان وزگەرىس ەنگىزىلگەن «ارميانىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسى باعدارلاماسىن» باسپ تاراتتى.

"تاياۋ جىلداردان بەرى جاڭا ءتۇزىلىس، جاڭا فۇنكتسيا، جاڭا بورىشقا سايكەستى بۇيرىق، ەرەجەلەر جانە ۋاڭ- بەلگىلەمە، تۇزىمدەر ارت- ارتىنان شعارىلىپ، نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىندا نەگىزدەلتىن ۋاڭ، بويسۇناتىن ەرەجە بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى". قۇرلىق ارمياسىنىڭ ۋاكىلى شي چاۋفىڭ بىلاي دەدى: نەگىزگى ساتى اسكەري بولىمدەردىڭ ماڭىز ارقىلىسى جاقتاردىڭ قىسقارتۋ، ازايتۋ، تەكسەرۋ، سالىستىرۋ- باعالاۋدى قاتاڭ تىزگىندەۋ سياقتى جاقتاردان ىلمي، ۇيلەسىمدى، ناقتى سايكەستى شارالار العا قويىلىپ، 'كوپ' ماسەلەسىن تىزگىندەۋ ءىسىن ۋاقىتشا ءتۇستى". ۋاكىل چاڭجى نەگىزگى ساتىدا ۇزاق ۋاقىت قىزمەت ىستەگەن، اسكەري ءبولىمنىڭ سوڭعى جىلدارداعى بەرى ارميانى زاڭمەن جونگە سالۋ، ارميانى قاتاڭ جونگە سالۋ وزگەرىسى بارىنسىنا كۋا بولدى، ول: ءتوراعا شي جينپيڭ نەگىزگى ساتىنى بەيمازالاعان "5 كوپ" ماسەلەسىن شەشۇدى مەقتى يگەرۋمەن بىرگە، ارميانى زاڭمەن جونگە سالۋدى، ارميانى قاتاڭ جونگە سالۋدى ەمەلەكەتتى جاپپاي زاڭمەن جونگە سالۋ تۇلعالىق ورنالاسترۋىنا ەڭگىزدى، - دەدى تەبىرەنىپ. بۇلار جاڭا داۋىردە ارميانى زاڭمەن جونگە سالۋدى، ارميانى قاتاڭ جونگە سالۋدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتۋدەگى ماڭىزدى ستراتەگيالىق شارا ءارى ارميامىزدىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىنىڭ باياندى داموىنىڭ ماڭىزدى كەپىلى.

2019- جىلى 11- ايدا ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتىنىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسى ءماجلىسىندە ياقتالعاننان كەيىن كوپ وتپەي، ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتى «جاڭا داۋىردەگى ارميانىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ جونىندەگى قارارىن» باسپ تاراتتى، نەبارى 2 ايدان كەيىن ورتالىق اسكەري ىستەر كوميتەتى تاعى جاڭادان وزگەرىس ەنگىزىلگەن «ارميانىڭ نەگىزگى ساتى قۇرىلىسى باعدارلاماسىن» باسپ تاراتتى.

"تاياۋ جىلداردان بەرى جاڭا ءتۇزىلىس، جاڭا فۇنكتسيا، جاڭا بورىشقا سايكەستى بۇيرىق، ەرەجەلەر جانە ۋاڭ- بەلگىلەمە، تۇزىمدەر ارت- ارتىنان شعارىلىپ، نەگىزگى ساتى قۇرىلىسىندا نەگىزدەلتىن ۋاڭ، بويسۇناتىن ەرەجە بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى". قۇرلىق ارمياسىنىڭ ۋاكىلى